

אלו נאמרין פרק שביעי סוטה

מ.

עין משפט
גר מצוה

(א) ס"א אית לכו נ"א ח"ל
עד דמללנא ליה לרבי אבא לא
אחא עד דאלול ליה, (ב) בקרא
כתיב דוד המלך, (ג) ר"ה
לא, (ד) ויקרא לא, (ה) ס"א
(ו) "ו"ל זכור או הלא, (ז)

תורה אור השלם

1. הנה כי כן יברך גבר
2. וְיָקָם דָּוִד הַמֶּלֶךְ עַל רִגְלוֹ וַיֵּאמֶר שְׁמַעוּנִי אֲדוֹן יְעֹשֵׂי אֲנִי עִם לִבְבִי לִבְנוֹת בַּיִת מִנְחָה לְאָרוֹן בְּרִית יְיָ וְלָקְחוּם רַגְלֵי אֱלֹהֵינוּ וְהִבְיַעְתוּ לְבָנוֹת:

דברי הימים א כח ב

הגהות הב"ח

(א) גמ' במתנתא תנא
הנה: (ב) שם דמן עמי
(ג) דנפישין מו"מ וכו' ס"א
דנפישין: (ד) שם מהכא
דח"ד אין הכהנים:
(ה) רש"י ד"ה יקרא
דמלכות שהיה ר' אבא:

גליון הש"ס

גמ' אמר רב **שם** הילכך
נישריטו לכולהו. כעין זה
שנת 79 כ"ע א' חולין 79
סה ע"א ונדף עו ע"כ:

זהו דבר השם. כשהכהנים מוכיחין את השם: פסוקא לקבל פסוקא. שהכהנים אומרים פסוק ראשון והם אומרים אחד מאלו ובשני היו אומרים את השני ובשלישי את השלישי וכן כמוסף וכן כמנחה שהרי כולן שלשה שלשה הם: אינו אלא עושה. שלא נתקנו לומר אלא לכבוד שם המיוחד הנזכר במקדש: ואינו מסביר פנים. להראות שזכרנו רבו חשובה לו ועריבה עליו ומגמל לרבו עליו זכר: אמוריה. המתרגם לרבים מה שהוא לוחש לו בשעת הדרשה: לא לרין לדידך. חכם הוא כמו בעליון: יקרא דמלכותא. (ו) שהרי רבי אבא נשוא פנים צבית המלך כדלמרי' כמנינה (דף טז.) נשוא פנים כגון ר' אבא זי קיסר ובמנהגין (דף טז.) אמר דהוו נפקי אמתתא דזי קיסר לאפיה ומשרין קמיה רבה דעמיה מדברנא לאומתיה: וסו רבנן אימנו עליה. ועוד זו מענוותנותו: דנפישו עליה חובות. שהיה ריך ללוות: אמר ר' אבא איס לן רבה. חכם גדול וראוי לישב בראש יומת ממני כתי שישבועה בראש ונותנין לו מנות ומעשרין אותו כדי שיהא חשוב וישמעו דבריו כדתיאל והכהן הגדול מתחיו (י.) גדלוהו משל אחי (יומא 79 יב.). ה"ג רבי אבא דרש באגדתא: שמעפסא. הלכות דינין ואיסור וטעירות: סידקים. כלי מלאכות נשים ועניים כגון פלכים מחטין וניירות: לא על מוכר סידקים. בתמיה. מתוך שדמיהם קלים יש להם קונים הרבה. ולהפסיד דעתו הוא אומר: על שאנו מודים לך. על שנתת בלבנו להיות (ו) מודים לך) דבוקים בך ומודים לך: רבי סימאי מוסף הוא. וכן כולם מוסיפין הן על הראשונים: שמעוני אחי ועמי. מזהירם היה להתנדב לזדק הצית לבנין המקדש: אס אסם שומעים לי להיות שלימים למקום אחי וחבריי אתם. אלמא המלך אימת צבור עליו אס כשרים הם: עמי אסם. כבושים תמתי: לאו משום אימתא דליצורא. מפני שמסתלקין בגדיו העשויין למדתו כהגבהת ידיו ונראין סגולתו לצבור והן חין ראוין לראות מפני טיט שעליהן: דילמא מפסקא רצועה. וגנאי הוא לעצמו ומתלווצים עליו כשסגלו מותרת ומיצי למקטריה ותציריו מצרכין ואחי למימר אינו ראוי לנשיאות כפיים והלך וישב לו: וכל

בנעילה דיומא דכיפורי מאי אמר. לא ידענא אמאי לא אמר בנעילה דתענית כי היכא דלמנר צמנתתא דתעניתא דהא משמע בגמרא צפ' בשלשה פרקים (תענית כו:) דתעניתא הוה נמי נעילה אבל מוסף לא הוה צהו: **כל האומרם בגבולין אינו אלא מועה.** פירש ר"י אע"ג דלמרי' צפרק הרואה (ברכות נה:) האי מלון דחזי חלמא וכו' דהתם משום סכנה התיירו שמא חלוס מסוכן הוא שצריך רפואה דהא אפילו בשבת תמירו להתענות תענית חלוס. פירש ר"ח הני כולהו רבי חייא בר אבא ודרכי חנינא בר פפא ודרכי אבהו הילכתא נינהו: **ע"ש שאנחנו מודים לך.** צערין צערך הודאה פירש רב משה ראש ישיבה בן מרגל יעקב דקא מודו צבור על שליח צבור אינו סומכין ומאי על שאנו מודים לך על ההודאה דקאמר שליח צבור וקא ענו אינון אמנן צירושלמי פ"ק דברכות איתא נמי רבי אבא ב"ר זבדא בשם רב מודים אנחנו לך שאנו חייבין להודות לך שמך תרננה שפמי כי אומרנה לך וגו' צא"י האל ההודאות ר' שמואל ב"ר אביןא בשם רבי אחא הודיה ושבת לשמן הגדול לך גבורה לך תפארת יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו שתסמכנו בתפלתנו ותקפנו מכפיפתנו כי אתה הוא סומך נופלים חוקק כפופים מלא רחמים ואין עוד מלבדך צא"י האל ההודאות בר קפרא אומר לך כריעה לך צרכה לך כפופה לך השתחויה כי לך תכרע כל בך וכל לשון לך תשבע לך ה' הגדולה והגבורה וגו' והעושר והכבוד מלפניך וגו' ועתה ה' אלהינו ככל לב וכל נפש לך משתחוים כל עממותי תאמרינה ה' מי כמוך צא"י האל ההודאות אמר רבי יודן נהגין אמרי רבנן כולהון ואית דלמנר או

אלה או אלה או אלה: **שמואל תפסוק רצועה בסנדליו.** פירש ר"ח שמע מנינה דמותר ליכנס צבית הכנסת בסנדל ובמעטל דלא אסרו אלא שלא לעלות לדוכן בסנדל ורבי הציא כמו כן מפרק שלישי דמגילה (דף נד:) האומר איני עובר לפני התיבה בסנדל אף יחף לא יעבור אלמא דאפילו לפני התיבה מותר לעבור בסנדל והכי מסיק בזה"ל צפרק הרואה (ברכות דף טז.) אמר רבא מנה צימו אקפנדריא קפיד איניש ארקיקה ואמעטל לא קפיד איניש אף צית הכנסת קפנדריא אסור ורקיקה ומעטל שרי: וכל

איתותב דעתיה מיניה בומן ששליח צבור אמר מודים העם מה הם אומרים אמר רב מודים אנחנו לך ה' אלהינו על שאנו מודים לך ושמואל אמר אלהי כל בשר על שאנו מודים לך רבי סימאי אומר יוצרנו יוצר בראשית על שאנו מודים לך רבי סימאי ברכות והודאות לשמך הגדול על שהחיינתנו וקיימתנו על שאנו מודים לך רב אחא בר יעקב מסיים בה הכי כן תחיינו ותחננו ותקבצנו ותאסוף גליותינו לחצרות קדשך לשמור חוקיך ולעשות רצונך בלבב שלם על שאנו מודים לך. אמר רב פפא הילכך נימריננה לכולהו אמר ר' יצחק לעולם תהא אימת צבור עליך שהרי כהנים פניהם כלפי העם ואחוריהם כלפי שכינה רב נחמן אמר מהכא ויקם המלך דוד על רגליו ויאמר שמעוני אחי ועמי אם אחי למה עמי ואם אחי למה אחי אמר רבי אלעזר אמר להם דוד לישראל אם אתם שומעין לי אחי אתם ואם לאו עמי אתם ואני רודה אתכם במקל רבנן אמרי מהכא (ו) דאין הכהנים רשאים לעלות בסנדליהן לדוכן וזהו אחת מתשע תקנות שהתקין רבן יוחנן בן זכאי מאי טעמא לאו משום כבוד צבור אמר רב אשי לא התם שמוא נפסקה לו רצועה בסנדלו והדר אזיל למיקטריה ואמרי בן גרושה או בן חלוצה הוא: ובמקדש ברכה אחת כו': וכל

איתותב דעתיה מיניה בומן ששליח צבור אמר מודים העם מה הם אומרים אמר רב מודים אנחנו לך ה' אלהינו על שאנו מודים לך ושמואל אמר אלהי כל בשר על שאנו מודים לך רבי סימאי אומר יוצרנו יוצר בראשית על שאנו מודים לך רבי סימאי ברכות והודאות לשמך הגדול על שהחיינתנו וקיימתנו על שאנו מודים לך רב אחא בר יעקב מסיים בה הכי כן תחיינו ותחננו ותקבצנו ותאסוף גליותינו לחצרות קדשך לשמור חוקיך ולעשות רצונך בלבב שלם על שאנו מודים לך. אמר רב פפא הילכך נימריננה לכולהו אמר ר' יצחק לעולם תהא אימת צבור עליך שהרי כהנים פניהם כלפי העם ואחוריהם כלפי שכינה רב נחמן אמר מהכא ויקם המלך דוד על רגליו ויאמר שמעוני אחי ועמי אם אחי למה עמי ואם אחי למה אחי אמר רבי אלעזר אמר להם דוד לישראל אם אתם שומעין לי אחי אתם ואם לאו עמי אתם ואני רודה אתכם במקל רבנן אמרי מהכא (ו) דאין הכהנים רשאים לעלות בסנדליהן לדוכן וזהו אחת מתשע תקנות שהתקין רבן יוחנן בן זכאי מאי טעמא לאו משום כבוד צבור אמר רב אשי לא התם שמוא נפסקה לו רצועה בסנדלו והדר אזיל למיקטריה ואמרי בן גרושה או בן חלוצה הוא: ובמקדש ברכה אחת כו': וכל

איתותב דעתיה מיניה בומן ששליח צבור אמר מודים העם מה הם אומרים אמר רב מודים אנחנו לך ה' אלהינו על שאנו מודים לך ושמואל אמר אלהי כל בשר על שאנו מודים לך רבי סימאי אומר יוצרנו יוצר בראשית על שאנו מודים לך רבי סימאי ברכות והודאות לשמך הגדול על שהחיינתנו וקיימתנו על שאנו מודים לך רב אחא בר יעקב מסיים בה הכי כן תחיינו ותחננו ותקבצנו ותאסוף גליותינו לחצרות קדשך לשמור חוקיך ולעשות רצונך בלבב שלם על שאנו מודים לך. אמר רב פפא הילכך נימריננה לכולהו אמר ר' יצחק לעולם תהא אימת צבור עליך שהרי כהנים פניהם כלפי העם ואחוריהם כלפי שכינה רב נחמן אמר מהכא ויקם המלך דוד על רגליו ויאמר שמעוני אחי ועמי אם אחי למה עמי ואם אחי למה אחי אמר רבי אלעזר אמר להם דוד לישראל אם אתם שומעין לי אחי אתם ואם לאו עמי אתם ואני רודה אתכם במקל רבנן אמרי מהכא (ו) דאין הכהנים רשאים לעלות בסנדליהן לדוכן וזהו אחת מתשע תקנות שהתקין רבן יוחנן בן זכאי מאי טעמא לאו משום כבוד צבור אמר רב אשי לא התם שמוא נפסקה לו רצועה בסנדלו והדר אזיל למיקטריה ואמרי בן גרושה או בן חלוצה הוא: ובמקדש ברכה אחת כו': וכל

איתותב דעתיה מיניה בומן ששליח צבור אמר מודים העם מה הם אומרים אמר רב מודים אנחנו לך ה' אלהינו על שאנו מודים לך ושמואל אמר אלהי כל בשר על שאנו מודים לך רבי סימאי אומר יוצרנו יוצר בראשית על שאנו מודים לך רבי סימאי ברכות והודאות לשמך הגדול על שהחיינתנו וקיימתנו על שאנו מודים לך רב אחא בר יעקב מסיים בה הכי כן תחיינו ותחננו ותקבצנו ותאסוף גליותינו לחצרות קדשך לשמור חוקיך ולעשות רצונך בלבב שלם על שאנו מודים לך. אמר רב פפא הילכך נימריננה לכולהו אמר ר' יצחק לעולם תהא אימת צבור עליך שהרי כהנים פניהם כלפי העם ואחוריהם כלפי שכינה רב נחמן אמר מהכא ויקם המלך דוד על רגליו ויאמר שמעוני אחי ועמי אם אחי למה עמי ואם אחי למה אחי אמר רבי אלעזר אמר להם דוד לישראל אם אתם שומעין לי אחי אתם ואם לאו עמי אתם ואני רודה אתכם במקל רבנן אמרי מהכא (ו) דאין הכהנים רשאים לעלות בסנדליהן לדוכן וזהו אחת מתשע תקנות שהתקין רבן יוחנן בן זכאי מאי טעמא לאו משום כבוד צבור אמר רב אשי לא התם שמוא נפסקה לו רצועה בסנדלו והדר אזיל למיקטריה ואמרי בן גרושה או בן חלוצה הוא: ובמקדש ברכה אחת כו': וכל

איתותב דעתיה מיניה בומן ששליח צבור אמר מודים העם מה הם אומרים אמר רב מודים אנחנו לך ה' אלהינו על שאנו מודים לך ושמואל אמר אלהי כל בשר על שאנו מודים לך רבי סימאי אומר יוצרנו יוצר בראשית על שאנו מודים לך רבי סימאי ברכות והודאות לשמך הגדול על שהחיינתנו וקיימתנו על שאנו מודים לך רב אחא בר יעקב מסיים בה הכי כן תחיינו ותחננו ותקבצנו ותאסוף גליותינו לחצרות קדשך לשמור חוקיך ולעשות רצונך בלבב שלם על שאנו מודים לך. אמר רב פפא הילכך נימריננה לכולהו אמר ר' יצחק לעולם תהא אימת צבור עליך שהרי כהנים פניהם כלפי העם ואחוריהם כלפי שכינה רב נחמן אמר מהכא ויקם המלך דוד על רגליו ויאמר שמעוני אחי ועמי אם אחי למה עמי ואם אחי למה אחי אמר רבי אלעזר אמר להם דוד לישראל אם אתם שומעין לי אחי אתם ואם לאו עמי אתם ואני רודה אתכם במקל רבנן אמרי מהכא (ו) דאין הכהנים רשאים לעלות בסנדליהן לדוכן וזהו אחת מתשע תקנות שהתקין רבן יוחנן בן זכאי מאי טעמא לאו משום כבוד צבור אמר רב אשי לא התם שמוא נפסקה לו רצועה בסנדלו והדר אזיל למיקטריה ואמרי בן גרושה או בן חלוצה הוא: ובמקדש ברכה אחת כו': וכל

איתותב דעתיה מיניה בומן ששליח צבור אמר מודים העם מה הם אומרים אמר רב מודים אנחנו לך ה' אלהינו על שאנו מודים לך ושמואל אמר אלהי כל בשר על שאנו מודים לך רבי סימאי אומר יוצרנו יוצר בראשית על שאנו מודים לך רבי סימאי ברכות והודאות לשמך הגדול על שהחיינתנו וקיימתנו על שאנו מודים לך רב אחא בר יעקב מסיים בה הכי כן תחיינו ותחננו ותקבצנו ותאסוף גליותינו לחצרות קדשך לשמור חוקיך ולעשות רצונך בלבב שלם על שאנו מודים לך. אמר רב פפא הילכך נימריננה לכולהו אמר ר' יצחק לעולם תהא אימת צבור עליך שהרי כהנים פניהם כלפי העם ואחוריהם כלפי שכינה רב נחמן אמר מהכא ויקם המלך דוד על רגליו ויאמר שמעוני אחי ועמי אם אחי למה עמי ואם אחי למה אחי אמר רבי אלעזר אמר להם דוד לישראל אם אתם שומעין לי אחי אתם ואם לאו עמי אתם ואני רודה אתכם במקל רבנן אמרי מהכא (ו) דאין הכהנים רשאים לעלות בסנדליהן לדוכן וזהו אחת מתשע תקנות שהתקין רבן יוחנן בן זכאי מאי טעמא לאו משום כבוד צבור אמר רב אשי לא התם שמוא נפסקה לו רצועה בסנדלו והדר אזיל למיקטריה ואמרי בן גרושה או בן חלוצה הוא: ובמקדש ברכה אחת כו': וכל

איתותב דעתיה מיניה בומן ששליח צבור אמר מודים העם מה הם אומרים אמר רב מודים אנחנו לך ה' אלהינו על שאנו מודים לך ושמואל אמר אלהי כל בשר על שאנו מודים לך רבי סימאי אומר יוצרנו יוצר בראשית על שאנו מודים לך רבי סימאי ברכות והודאות לשמך הגדול על שהחיינתנו וקיימתנו על שאנו מודים לך רב אחא בר יעקב מסיים בה הכי כן תחיינו ותחננו ותקבצנו ותאסוף גליותינו לחצרות קדשך לשמור חוקיך ולעשות רצונך בלבב שלם על שאנו מודים לך. אמר רב פפא הילכך נימריננה לכולהו אמר ר' יצחק לעולם תהא אימת צבור עליך שהרי כהנים פניהם כלפי העם ואחוריהם כלפי שכינה רב נחמן אמר מהכא ויקם המלך דוד על רגליו ויאמר שמעוני אחי ועמי אם אחי למה עמי ואם אחי למה אחי אמר רבי אלעזר אמר להם דוד לישראל אם אתם שומעין לי אחי אתם ואם לאו עמי אתם ואני רודה אתכם במקל רבנן אמרי מהכא (ו) דאין הכהנים רשאים לעלות בסנדליהן לדוכן וזהו אחת מתשע תקנות שהתקין רבן יוחנן בן זכאי מאי טעמא לאו משום כבוד צבור אמר רב אשי לא התם שמוא נפסקה לו רצועה בסנדלו והדר אזיל למיקטריה ואמרי בן גרושה או בן חלוצה הוא: ובמקדש ברכה אחת כו': וכל

איתותב דעתיה מיניה בומן ששליח צבור אמר מודים העם מה הם אומרים אמר רב מודים אנחנו לך ה' אלהינו על שאנו מודים לך ושמואל אמר אלהי כל בשר על שאנו מודים לך רבי סימאי אומר יוצרנו יוצר בראשית על שאנו מודים לך רבי סימאי ברכות והודאות לשמך הגדול על שהחיינתנו וקיימתנו על שאנו מודים לך רב אחא בר יעקב מסיים בה הכי כן תחיינו ותחננו ותקבצנו ותאסוף גליותינו לחצרות קדשך לשמור חוקיך ולעשות רצונך בלבב שלם על שאנו מודים לך. אמר רב פפא הילכך נימריננה לכולהו אמר ר' יצחק לעולם תהא אימת צבור עליך שהרי כהנים פניהם כלפי העם ואחוריהם כלפי שכינה רב נחמן אמר מהכא ויקם המלך דוד על רגליו ויאמר שמעוני אחי ועמי אם אחי למה עמי ואם אחי למה אחי אמר רבי אלעזר אמר להם דוד לישראל אם אתם שומעין לי אחי אתם ואם לאו עמי אתם ואני רודה אתכם במקל רבנן אמרי מהכא (ו) דאין הכהנים רשאים לעלות בסנדליהן לדוכן וזהו אחת מתשע תקנות שהתקין רבן יוחנן בן זכאי מאי טעמא לאו משום כבוד צבור אמר רב אשי לא התם שמוא נפסקה לו רצועה בסנדלו והדר אזיל למיקטריה ואמרי בן גרושה או בן חלוצה הוא: ובמקדש ברכה אחת כו': וכל

איתותב דעתיה מיניה בומן ששליח צבור אמר מודים העם מה הם אומרים אמר רב מודים אנחנו לך ה' אלהינו על שאנו מודים לך ושמואל אמר אלהי כל בשר על שאנו מודים לך רבי סימאי אומר יוצרנו יוצר בראשית על שאנו מודים לך רבי סימאי ברכות והודאות לשמך הגדול על שהחיינתנו וקיימתנו על שאנו מודים לך רב אחא בר יעקב מסיים בה הכי כן תחיינו ותחננו ותקבצנו ותאסוף גליותינו לחצרות קדשך לשמור חוקיך ולעשות רצונך בלבב שלם על שאנו מודים לך. אמר רב פפא הילכך נימריננה לכולהו אמר ר' יצחק לעולם תהא אימת צבור עליך שהרי כהנים פניהם כלפי העם ואחוריהם כלפי שכינה רב נחמן אמר מהכא ויקם המלך דוד על רגליו ויאמר שמעוני אחי ועמי אם אחי למה עמי ואם אחי למה אחי אמר רבי אלעזר אמר להם דוד לישראל אם אתם שומעין לי אחי אתם ואם לאו עמי אתם ואני רודה אתכם במקל רבנן אמרי מהכא (ו) דאין הכהנים רשאים לעלות בסנדליהן לדוכן וזהו אחת מתשע תקנות שהתקין רבן יוחנן בן זכאי מאי טעמא לאו משום כבוד צבור אמר רב אשי לא התם שמוא נפסקה לו רצועה בסנדלו והדר אזיל למיקטריה ואמרי בן גרושה או בן חלוצה הוא: ובמקדש ברכה אחת כו': וכל

איתותב דעתיה מיניה בומן ששליח צבור אמר מודים העם מה הם אומרים אמר רב מודים אנחנו לך ה' אלהינו על שאנו מודים לך ושמואל אמר אלהי כל בשר על שאנו מודים לך רבי סימאי אומר יוצרנו יוצר בראשית על שאנו מודים לך רבי סימאי ברכות והודאות לשמך הגדול על שהחיינתנו וקיימתנו על שאנו מודים לך רב אחא בר יעקב מסיים בה הכי כן תחיינו ותחננו ותקבצנו ותאסוף גליותינו לחצרות קדשך לשמור חוקיך ולעשות רצונך בלבב שלם על שאנו מודים לך. אמר רב פפא הילכך נימריננה לכולהו אמר ר' יצחק לעולם תהא אימת צבור עליך שהרי כהנים פניהם כלפי העם ואחוריהם כלפי שכינה רב נחמן אמר מהכא ויקם המלך דוד על רגליו ויאמר שמעוני אחי ועמי אם אחי למה עמי ואם אחי למה אחי אמר רבי אלעזר אמר להם דוד לישראל אם אתם שומעין לי אחי אתם ואם לאו עמי אתם ואני רודה אתכם במקל רבנן אמרי מהכא (ו) דאין הכהנים רשאים לעלות בסנדליהן לדוכן וזהו אחת מתשע תקנות שהתקין רבן יוחנן בן זכאי מאי טעמא לאו משום כבוד צבור אמר רב אשי לא התם שמוא נפסקה לו רצועה בסנדלו והדר אזיל למיקטריה ואמרי בן גרושה או בן חלוצה הוא: ובמקדש ברכה אחת כו': וכל

סד א מיי פ"ד מהל'
נשיאות כפיים הלכה ז
סמג עשין כ טו"ע א"ח
סימן קצח סעף כו:
סד ב מיי פ"ט מהל'
תפלה הלכה ד סמג
עשין יט טו"ע א"ח ס'
קח סעף א ונדבד אלפס
ברכות פ"ג דף טו:
ובא"ש שם ס' כ:
סד ג מיי פ"ד מהל'
נשיאות כפיים הל' ו
סמג עשין כ טו"ע א"ח
ס' קצח סעף כ:
סד ד מיי שם הלכה ו
וע"ש בכ"מ נטר
א"ח ס' קצח: